

Divisionen för marknadsutveckling Tillsyn år 2024 – 2025

Rapportnummer

PTS-ER-2025:1

Diarienummer

25-402

ISSN

1650-9862

Post- och telestyrelsen

Box 6101

102 32 Stockholm

08-678 55 00

pts@pts.se

www.pts.se

Innehåll

1.	Allmänt om PTS och tillsyn på divisionen för marknadsutveckling.....	5
1.1	Vision, plan och effekter.....	5
1.1.1	Tillsynen bidrar till PTS vision och verksamhetsidé.....	5
1.1.2	Tillsyn på divisionen för marknadsutveckling.....	6
2.	Genomförd tillsyn under år 2024 och planerad tillsyn år 2025	8
2.1	Tillsyn av SMP-reglering.....	8
2.1.1	Marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur	8
2.1.1.1	Eol - principen om lika insatsresurser.....	8
2.1.1.2	Nyckeltal	9
2.1.1.3	Kommande reglering av marknader för lokalt tillträde till fibernät	9
2.1.2	Samtrafikmarknaderna.....	10
2.1.2.1	Pristillsyn mobil och fast samtalsterminering.....	10
2.1.2.2	Avstängningsärenden	10
2.1.2.3	Kommande reglering av samtrafikmarknaderna.....	11
2.1.3	Broadcasting	11
2.1.3.1	Pristillsyn enligt skyldighetsbeslut.....	11
2.1.3.2	Kommande reglering av marknaderna för fri-tv via marknät och analog ljudradio.....	12
2.2	Öppet internet.....	12
2.3	Slutkundsavgifter för reglerad kommunikation inom EU	12
2.4	Internationell roaming	13
2.5	Anmälningssplikt och avgiftsgrundande omsättning	13
2.5.1	Kommande tillsyn.....	14
2.6	Utbyggnadslagen och EU:s gigabitinfrastrukturförordning.....	14
2.7	Betalteletjänster	15

2.8	Slutanvändarrättigheter	15
2.8.1	Information på fakturor	15
2.8.2	Registrering av kontantkort.....	16
2.8.3	Kraven för att tillhandahålla kontanttjänster	16
2.8.4	Avtalssammanfattning till konsumenter innan avtal	17
2.8.5	Offentliggörande av avtalsvillkor	17
2.8.6	Uppsägningsstid för konsumenter	18
2.8.7	Automatisk förlängning efter bindningstid.....	18
2.8.8	Abonnentförteckningar	18
2.8.9	Bestämmelsen om kakor	18
2.8.10	Tillgänglig elektronisk kommunikation för slutanvändare med funktionsnedsättning.....	19
2.9	Postområdet.....	19
2.9.1	Förändringar i utdelningsmodell	19
2.9.2	Utdelning av post i glesbefolkat område	20
2.9.3	Kommande tillsyn.....	20
2.10	EU:s dataförvaltningsförordning (DGA)	21
2.11	EU:s förordning om digitala tjänster (DSA)	22
2.12	Produkters och tjänsters tillgänglighet.....	22
2.12.1	Vad som genomförts år 2024.....	22
2.12.2	Plan för år 2025	23
2.12.2.1	Tillsyn av produkter marknadskontroll	23
2.12.2.2	Tillsyn tjänster	24
2.13	Bredbandsstöd.....	24

1. Allmänt om PTS och tillsyn på divisionen för marknadsutveckling

1.1 Vision, plan och effekter

1.1.1 Tillsynen bidrar till PTS vision och verksamhetsidé

Post- och telestyrelsen (PTS) är den myndighet som ansvarar för att bevaka områdena elektronisk kommunikation och post i Sverige. Begreppet elektronisk kommunikation innefattar telekommunikation, it och radio. PTS arbetar med främjande insatser, reglering och tillsyn för att uppnå en fungerande marknad. PTS arbetar även med tillgång till grundläggande betaltjänster. Arbetet sker genom tillsyn och beslut utifrån de bestämmelser som reglerar verksamheten.

Tillsyn är en del av de medel som PTS använder för att nå myndighetens vision om ”Säker och tillgänglig kommunikation för Sverige”. Med säker avses bland annat säkra nät och tjänster samt att användarnas uppgifter och kommunikation är skyddade på ett ändamålsenligt sätt. Med tillgänglig menas att infrastrukturen når alla i hela landet, ett tjänsteutbud som motsvarar behoven till rimliga priser samt tjänster som är användbara för alla utifrån deras förmåga. Med kommunikation avses bland annat fasta och trådlösa elektroniska kommunikationsnät samt elektroniska kommunikationstjänster (internetanslutningstjänster, telefoni och meddelandetjänster).

PTS tillsyn ska bedrivas rättssäkert och hålla en hög kvalitet. För att öka förutsebarheten eftersträvar PTS vidare tydlighet och transparens i tillsynsarbetet.

Genom tillsynen säkerställer PTS att aktörerna följer gällande regler samt de skyldigheter PTS beslutat för aktörer med betydande inflytande på olika marknader. Dessutom får PTS genom tillsynen bättre kännedom om regelverkens effekter och utvecklingen på marknaden och därmed framtida behov av åtgärder för att anpassa regelverk och beslut.

Tillsynen inleds alltid med frågor till aktören och i vissa fall följs frågorna upp med möten. Detta leder många gånger till att aktörerna rättar sig efter att fel påtalats. Om så inte sker har PTS möjlighet att meddela olika typer av beslut, till exempel underrättelse och föreläggande, beroende på vilket regelverk som är aktuellt. En underrättelse innebär att PTS meddelar en aktör misstanke om att aktören inte följer

en bestämmelse och aktören får därefter möjlighet att yttra sig om misstanken. Ett föreläggande är ett beslut som innebär att aktören ska genomföra en viss åtgärd. Förelägganden kan även förenas med vite. PTS har även möjlighet att i vissa fall besluta om sanktionsavgifter. Det finns också möjlighet att meddela en varning till en leverantör av dataförmedlingstjänster som bryter mot anmälningsskyldigheten. PTS har vidare möjlighet att meddela beslut i vissa typer av tvister mellan operatörer. PTS bedömer att detta arbete gör att förutsättningarna ökar för att marknads aktörer långsiktigt ska känna förtroende för PTS arbete med reglering och tillsyn.

Tillsynen sker normalt på PTS eget initiativ, men kan även inledas efter att PTS uppmärksammas på förhållanden som inte tycks överensstämma med gällande regelverk. PTS kan till exempel få tips, information, synpunkter och klagomål från andra aktörer, myndigheter eller allmänheten. PTS välkomnar därför marknads aktörer att kontinuerligt föra en dialog med myndigheten.

1.1.2 Tillsyn på divisionen för marknadsutveckling

I denna rapport redogörs för de tillsynsaktiviteter som PTS division för marknadsutveckling har genomfört under år 2024 och planerar att genomföra år 2025.

Divisionen för marknadsutveckling genomför tillsyn av att aktörer följer gällande skyldighetsbeslut för samtrafik- och broadcastingmarknaderna samt marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur, som är de marknader PTS har beslutat att förhandsgranska enligt lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK). Vidare granskar divisionen efterlevnaden av regler enligt roamingförordningen¹ och nätneutralitet enligt TSM-förordningen², regler om anmälningsplikt enligt LEK, skyldigheter enligt lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät (utbyggnadslagen), skyldigheter att tillhandahålla kontanttjänster enligt lag (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) samt slutanvändarrättigheter enligt LEK. Divisionen genomför vidare tillsyn av de bestämmelser som finns i postlagstiftningen³ samt de krav på postoperatörer som följer av de tillståndsvillkor som PTS har meddelat.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/612 av den 6 april 2022 om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

³ Postlag (2010:1045), postförordning (2010:1049), PTS föreskrifter om utdelning av post (PTSFS 2022:20).

PTS har under år 2024 fått tillsynsansvar för två EU förordningar: dataförvaltningsförordningen⁴ och förordningen om digitala tjänster⁵. Dessutom har arbetet fortsatt med att implementera lagstiftningen och förbereda för tillsynsarbetet med anledning av EU:s tillgänglighetsdirektiv⁶ (tillgänglighetsdirektivet).

Slutligen följer divisionen upp och granskar PTS Bredbandsstöd.

PTS har härutöver beredskap för att hantera oförutsedda händelser inom samtliga områden som divisionen bevakar för att säkerställa att PTS kan agera om ett mer akut behov av tillsyn uppstår under året.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster.

2. Genomförd tillsyn under år 2024 och planerad tillsyn år 2025

2.1 Tillsyn av SMP-reglering

PTS har i uppdrag att fortlöpande analysera vilka relevanta marknader i Sverige som har sådana konkurrensproblem att de bör bli föremål för förhandsreglering. För att främja långsiktig och hållbar konkurrens kan PTS ta fram beslut om skyldigheter som operatörer med betydande marknadsinflytande (Significant Market Power, SMP) ska följa. För närvarande förhandsreglerar PTS marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur, marknaderna för fast och mobil samtalsterminering samt marknaderna för utsändning av fri-tv och analog radio (broadcasting).

2.1.1 Marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur

PTS har i beslut år 2015 gällande skyldigheter på marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur ålagt Telia Company AB (Telia), tidigare TeliaSonera AB, ett antal skyldigheter (skyldighetsbeslutet)⁷. Skyldigheterna har därefter ändrats i olika delar genom ändringsbeslut.

PTS beslutade den 21 april 2023 att ändra skyldighetsbeslutet genom att upphäva samtliga skyldigheter för Telia som avser tillträde till företagets kopparnät och tillhörande tjänster. För befintliga avtal om koppartillträde upphörde skyldigheterna den 21 april 2024. Det är därmed inte längre aktuellt med tillsyn avseende tillträde till kopparnätet.

Under år 2024 har PTS bedrivit tillsyn i nedanstående ärenden för att granska regelefterlevnaden på marknaden som omfattas av det nu gällande skyldighetsbeslutet.

2.1.1.1 Eol - principen om lika insatsresurser

Av skyldighetsbeslutet framgår att Telia ska tillämpa icke-diskriminering enligt principen om lika insatsresurser (Eol) vid tillhandahållande av lokalt fysiskt tillträde till fiberbaserad nätinфраstruktur och tillhörande tjänster.

Skyldigheten innebär i korthet att Telia ska tillhandahålla samma tjänster och information till den egna slutkundsverksamheten som till externa operatörer. Den

⁷ Dnr 11-9306.

egna slutkundsverksamheten ska också använda samma produkter, tjänster, information, stödsystem och processer som tillhandahålls externa grossistkunder.

Under år 2024 har PTS avslutat ett tillsynsärende som inleddes i oktober 2023⁸. Utredningen avsåg frågan om Telias processer för förfrågningar, beställningar och felavhjälpning uppfyllde kravet på Eol vid tillhandahållande av lokalt fysiskt tillträde till fiberbaserad nätinfrastruktur avseende enfamiljshus. Tillsynen avslutades utan åtgärd då det inte framkommit annat än att Telia hade samma processer för den egna slutkundsverksamheten som för externa operatörer.

I nuläget har PTS inte planerat att genomföra någon tillsyn med stöd av Eol under år 2025.

2.1.1.2 Nyckeltal

Telia är ålagd att offentliggöra nyckeltal på marknaden för lokalt tillträde till infrastruktur via en fast anslutningspunkt, utifrån PTS gällande skyldighetsbeslut⁹.

Det finns särskilda svårigheter med att bedriva tillsyn över skyldigheten att tillämpa icke-diskriminering i gällande skyldighetsbeslut. Ett av skälen till detta är att Telias egen slutkundsverksamhet i praktiken alltid har en annan affärsmässig relation till företaget i övrigt än vad externa grossistkunder har. Ett sätt för PTS att hantera denna problematik är att arbeta med redovisning och analys av nyckeltal som synliggör funktioner snarare än ett specifikt tillträde. PTS följer och publicerar därför data på PTS webbsida över Telias utfall av nyckeltal för fiber.

Utfallet under året har inte visat på några signifikanta, varaktiga skillnader mellan de externa grossistkunderna och Telias slutkundsverksamhet som direkt tyder på diskriminering. Arbetet med tillsyn av nyckeltal sker löpande¹⁰.

2.1.1.3 Kommande reglering av marknader för lokalt tillträde till fibernät

PTS har under år 2024 fortsatt arbetet med att analysera marknaden för lokalt tillträde i syfte att ta fram förslag till ny reglering avseende lokalt tillträde till fibernät som ansluter enfamiljshus. Innan PTS kan fatta beslut ska myndigheten fastställa vilka nätägare som har betydande marknadsmakt (SMP) samt bedöma vilka skyldigheter som bör åläggas dessa. PTS förslag till beslut ska samrådas med såväl marknaden (marknadsaktörer) som Europeiska kommissionen (EU-kommissionen). Sannolikt kommer PTS beslut innebära att ett större antal nätägare blir föremål för reglering.

⁸ Dnr 23-29479.

⁹ Skyldighet 14 i PTS ändringsbeslut dnr 15-7200.

¹⁰ Dnr 24-3717.

PTS planerar att fatta beslut under första halvåret 2025 och sedan följer i de flesta fall en implementeringsperiod. Under år 2025 kommer det därför i första hand endast vara aktuellt att utöva tillsyn över Telias nät, med stöd av befintlig reglering.

2.1.2 Samtrafikmarknaderna

2.1.2.1 *Pristillsyn mobil och fast samtalsterminering*

PTS har i september 2024 initierat tillsynsärenden med stöd av förordningen om unionsomfattande högsta termineringstaxor¹¹ avseende den högsta tillåtna termineringstaxan som gäller från den 1 januari 2024.

Tillsynen gällande **mobil samtrafik** har avsett Telia, Tele2 Sverige AB (Tele2), Telenor Sverige AB (Telenor) och Hi3G Access AB (Hi3G), som tillsammans står för drygt 98 procent av den totala omsättningen i Sverige hänförlig till mobil samtrafik¹².

Tillsynen gällande **fast samtrafik** har avsett Telia, Tele2, Telenor, GlobalConnect AB, Telavox AB, Colt Technology Services AB, Puzzel AB och Götalandsnätet AB, som tillsammans står för nästan 98 procent av den totala omsättningen i Sverige hänförlig till fast samtrafik¹³.

Syftet med tillsynen har varit att följa upp att operatörerna efterlever den unionsomfattande prissättningen för terminering. Inom ramen för tillsynen har PTS kontrollerat vilken termineringstaxa operatörerna tar ut och att taxan inte överstiger den högsta tillåtna termineringstaxan. Samtliga operatörer har angett att de följer de angivna högsta termineringstaxorna. Det har inte heller i övrigt framkommit några indikationer på att någon operatör skulle ta ut ett högre pris än vad som är tillåtet. Ärendena avslutades därför utan vidare åtgärd i november 2024.

PTS planerar att genomföra pristillsyn av mobil och fast samtalsterminering även under år 2025.

2.1.2.2 *Avstängningsärenden*

Utöver tillsyn av SMP-reglering får PTS ålägga den som kontrollerar tillträde till slutanvändare och som bedriver anmälningspliktig verksamhet att bedriva samtrafik eller vidta någon annan åtgärd som krävs för att säkerställa att slutanvändare når varandra (2 kap. 1 § LEK). Denna typ av ärenden har aktualiserats när en leverantör inte har fått betalt för tjänsterna av en underleverantör och därför velat stänga av

¹¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/654 av den 18 december 2020 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 genom fastställande av en enda unionsomfattande högsta termineringstaxa för röstsamtal i mobila nät och en enda unionsomfattande högsta termineringstaxa för röstsamtal i fasta nät.

¹² Dnr 24-12151, 24-12152, 24-12153 och 24-12154.

¹³ Dnr 24-12141, 24-12142, 24-12143, 24-12144, 24-12145, 24-12147, 24-12148 och 24-12149.

förbindelsen. Det har också hänt att parterna inte kommit överens om villkoren för fortsatta avtal och därför har avstängning varit aktuellt. Det har inte förekommit någon anmälan om avstängning till PTS under året.

2.1.2.3 Kommande reglering av samtrafikmarknaderna

PTS har under år 2024 påbörjat en översyn och analys av regleringen på marknaden för fast och mobil samtalsterminering¹⁴. Ett nationellt samråd av förslaget till reglering har genomförts under perioden juni till augusti. Förslaget notifierades till EU-kommissionen i november. Den 18 december 2024 meddelade kommissionen att den har allvarliga tvivel mot PTS förslag. PTS utreder för närvarande frågan och ser över förslaget.

2.1.3 Broadcasting

2.1.3.1 Pristillsyn enligt skyldighetsbeslut

Teracom AB:s (Teracom) priser är reglerade enligt PTS skyldighetsbeslut av den 10 september 2019 avseende marknaden för programutsändningstjänster för distribution av fri-tv-innehåll via marknät till slutanvändare¹⁵ och marknaden för programutsändningstjänster för distribution av analog ljudradio via marknät till slutanvändare som når hela Sverige¹⁶. Teracom är ålagt att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt FDC-metoden till faktiska historiska kostnader plus en kalkylränta (WACC).

Pristillsynen tillser att de priser som kunderna betalar inte överstiger de av Teracom redovisade kostnaderna. Syftet med pristillsynen är, i enlighet med skyldighetsbesluten, att motverka monopolprissättning eftersom Teracom är den enda aktören på grossistmarknaderna för utsändning av fri-tv och nationell analog ljudradio. Teracom ska enligt skyldighetsbesluten årligen skicka in kostnadsunderlag till PTS. Tillsyn av Teracoms prissättning har sedan år 2009 regelmässigt genomförts varje år.

Under år 2024 har PTS avslutat ett tillsynsärende¹⁷ som påbörjades under år 2023. PTS utredning har avgränsats till en jämförelse av insänt kostnadsunderlag med tidigare års kostnadsutfall, jämte en kontroll av att gällande avkastning på kapitalinvesteringen om 6,4 procent (WACC) har tillämpats. PTS har därefter gjort

¹⁴ Dnr 24-6536 och 24-6537.

¹⁵ Dnr 18-1759.

¹⁶ Dnr 18-1760.

¹⁷ Dnr 23-7876.

bedömningen att det inte funnits skäl att vidta några åtgärder med anledning av tillsynen och har därför beslutat att avsluta ärendet.

PTS har även under år 2024 öppnat ett nytt ärende¹⁸ med anledning av det årliga kostnadsunderlag som skickats in från Teracom. Ärendet är pågående.

2.1.3.2 Kommande reglering av marknaderna för fri-tv via marknät och analog ljudradio

PTS har under år 2023 påbörjat en översyn och analys av regleringen på broadcastingmarknaderna för analog ljudradio och fri-tv via marknätet¹⁹. I nuläget är det emellertid svårt att bedöma hur de reglerade broadcasting-marknaderna kommer att utvecklas framgent. Därför har PTS hos EU-kommissionen föreslagit att fristen för notifiering förlängs med ett år. EU-kommissionen har meddelat att man inte har någon invändning mot PTS förslag. Det innebär att PTS har att notifiera de nya besluten hos EU-kommissionen senast den 10 september 2025.

2.2 Öppet internet

Enligt TSM-förordningen ska internetleverantörer behandla all trafik i de egna näten likvärdigt. Så kallade zero rating-erbjudanden innebär att operatörer inte räknar av en viss typ av trafik mot den datavolym som ingår i ett mobilabonnemang. EU-domstolen har genom tre avgöranden år 2021 klargjort att zero-rating tjänster inte är tillåtna²⁰. Berec (Body of European Regulators for Electronic Communication) har därefter uppdaterat sina riktlinjer kopplade till TSM-förordningen samt uppmanat medlemsländerna att tillse att regelverket följs utifrån de nya riktlinjerna.

PTS har inte funnit anledning att under år 2024 inleda något nytt tillsynsärende avseende öppet internet. PTS följer emellertid utvecklingen på marknaden för internetanslutningar och utvärderar löpande om det finns anledning att inleda tillsyn.

2.3 Slutkundsavgifter för reglerad kommunikation inom EU

TSM-förordningen innehåller regler för att säkerställa att konsumenterna skyddas från alltför höga priser för kommunikation inom EU. PTS har inlett tillsyn av slutkundsavgifter för reglerad kommunikation inom EU, s.k. Intra-EU calls (artikel 5a TSM-förordningen). Tillsynen kontrollerar prissättningen på samtal med mobiltelefoni, sms och fast telefoni från Sverige till andra länder i EU och EES och avser Telia, Tele2, Telenor, Hi3G, Bredband 2 AB och Bahnhof AB²¹. Tillsynen är pågående.

¹⁸ Dnr 24-5947.

¹⁹ Dnr 23-18565 och 23-18566.

²⁰ C-854/19 Vodafone Pass, C-5/20 Vodafone Pass och C-34/20 Telekom Deutschland.

²¹ Dnr 24-11869, 24-11870, 24-11872, 24-11873, 24-11874 och 24-11875.

2.4 Internationell roaming

Roaming innebär att användaren kopplar upp sig mot en annan operatörs nät när användaren använder sin mobiltelefon för samtal, sms och data utomlands. Sedan juni 2017 får en operatör inte ta ut en extra avgift utöver det nationella abonnemangspriset när mobiltelefonen används vid resa inom EU och EES-länderna, så kallad Roam Like At Home. Användaren ska således kunna använda sitt abonnemang inom EU till samma pris som hemma.

Roamingbestämmelserna har justerats genom roamingförordningen som trädde i kraft den 1 juli 2022 och som framförallt inneburit att priserna på mobilt internet hållits låga. För att förhindra missbruk och onormal användning av roaming har det därför införts en rätt för operatörerna att begränsa de tjänster användaren kan ta del av till samma pris som hemma, en så kallad policy för normal användning. Det har även införts en successiv sänkning av grossistpriserna, det vill säga avgiften som en operatör kan ta ut av en annan operatör. För samtal är avgiftsgränsen år 2024 0,022 EUR/minut och ska minska till 0,019 EUR/minut från och med den 1 januari 2025. För sms är högsta tillåtna avgift 0,004 EUR per sms-meddelande år 2024 och 0,003 EUR från och med den 1 januari 2025. För data var gränsen år 2024 1,55 EUR per gigabyte överförd data. Denna högsta grossistavgift ska sänkas till 1,30 per gigabyte den 1 januari 2025.

PTS följer kontinuerligt utvecklingen på området för internationell roaming och inhämtar årligen uppgifter angående roaming från de aktörer som har marknadsandelar som överstiger 0,5 procent. År 2024 har uppgifter inhämtats från Telia, Tele2, Telenor och Hi3G²². Ärendet är pågående.

Uppgifter kommer att inhämtas från operatörerna även under år 2025.

2.5 Anmälningsplikt och avgiftsgrundande omsättning

Aktörer som bedriver anmälningspliktig verksamhet är skyldiga att betala vissa avgifter som finansierar PTS löpande arbete. Det handlar bland annat om årliga avgifter för tillsyn enligt LEK, beredskapsavgift enligt LEK, avgift för marknadskontroll enligt radioutrustningslagen (2016:392) samt avgift för tillsyn och tvistlösning enligt utbyggnadslagen. Avgifterna baseras på årsomsättningen i den anmälningspliktiga verksamheten. Med årsomsättning avses omsättningen under närmast föregående räkenskapsår i den verksamhet som omfattas av anmälningsplikt enligt LEK (avgiftsgrundande omsättning). PTS samlar årligen in uppgifter om årsomsättning avseende den anmälningspliktiga verksamheten i enkäten Svensk telekommarknad.

²² Dnr 24-12221.

PTS har år 2024 gjort en fördjupad granskning av två bolags inrapporterade avgiftsgrundande omsättning, där aktörerna inte har inkluderat intäkter från vissa allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i den avgiftsgrundande omsättningen. I det ena ärendet²³ har Open Infra Operator AB korrigerat de tidigare ingivna uppgifterna och PTS har därefter beslutat om årliga avgifter utifrån den angivna avgiftsgrundande omsättningen. I det andra ärendet²⁴, som avsett Bahnhof AB, har PTS beslutat att fastställa den avgiftsgrundande omsättningen till ett högre belopp än vad Bahnhof AB har rapporterat till PTS. Beslutet har överklagats och överlämnats till förvaltningsrätten för avgörande.

PTS har inlett tillsyn mot fyra aktörer (e-BO Enterprises NV, Interactive digital media GmbH, Kite Plus Limited och Kustbandet AB) som inte har inkommit med uppgifter om den avgiftsgrundande omsättning som har efterfrågats. PTS har i dessa ärenden gjort en uppskattning av den avgiftsgrundande omsättningen och beslutat om avgift²⁵.

2.5.1 Kommande tillsyn

Anmälningsskyldigheten enligt LEK berör många olika aktörer och kännedomen om regelverket varierar. Det finns därför anledning för PTS att kontrollera att rätt aktörer är anmälda till myndigheten samt att inrapporterad redovisning av avgiftsgrundande omsättning för respektive aktör är korrekt. Tidigare års granskning har utvisat att den inrapporterade avgiftsgrundande omsättning som aktörerna redovisat inte alltid är korrekt. PTS bedömer därför att granskning på området behöver bedrivas även år 2025.

2.6 Utbyggnadslagen och EU:s gigabitinfrastrukturförordning

Grunden för det digitala samhället är en robust bredbandsinfrastruktur som kan leverera höga överföringshastigheter. En utgångspunkt för den europeiska bredbandspolitiken är att de investeringar som krävs för att få bredbandsnäten på plats i första hand ska göras av kommersiella aktörer. Lagstiftningen ska således syfta till att skapa goda marknadsförutsättningar och undanröja hinder för utvecklingen. För att underlätta detta antogs i maj 2014 direktivet om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation²⁶ (utbyggnadsdirektivet). Utbyggnadsdirektivet syftade till att alla i EU ska få tillgång till internet genom att minska kostnaderna för utbyggnaden samt att

²³ Dnr 24-10513.

²⁴ Dnr 24-6197.

²⁵ Dnr 24-13154, 24-13155, 24-13156 och 24-13157.

²⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2014/61/EU av den 15 maj 2014 om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

underlätta och ge incitament för snabbare utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Utbyggnadsdirektivet har i huvudsak implementerats i Sverige genom utbyggnadslagen.

EU-kommissionen har under längre tid arbetat med att ta fram nya bestämmelser som ska ersätta utbyggnadslagen och den 29 april 2024 har förordningen om gigabitinfrastruktur²⁷ (GIA) antagits. Syftet med förordningen är att bidra till en kostnadseffektiv och snabb utbyggnad av nät med mycket hög kapacitet som är nödvändig för att möta EU:s ökade uppkopplingsbehov. GIA innehåller bland annat bestämmelser om införande av en central informationspunkt. Den centrala informationspunkten ska samla information om nätinnehavares och offentliga aktörers befintliga fysiska infrastruktur samt planerade och pågående bygg- och anläggningsprojekt. Den centrala informationspunkten ska även innehålla information om nödvändiga tillstånd och tillståndprocesser samt möjliggöra ansökan om tillstånd.

GIA trädde i kraft den 11 maj 2024 och ska i huvudsak börja tillämpas från och med den 12 november 2025. De delar av förordningen som bland annat rör den centrala informationspunkten ska börja tillämpas från och med den 12 maj 2026.

PTS har under året förberett implementeringen av GIA och har inte bedrivit någon tillsyn med stöd av utbyggnadslagen. I avvaktan på den nya regleringen kommer PTS fortsätta följa utvecklingen på marknaden noga och utvärderar löpande om det finns anledning att inleda tillsyn.

2.7 Betalteletjänster

Under året har en händelsestyrd tillsyn genomförts avseende förmedling av betalningar till tjänsteföretag via den uppringande slutanvändarens faktura. Tillsynen avslutades utan åtgärd då PTS bedömde att det saknades skyldighet för en operatör att förmedla sådana betalningar²⁸.

2.8 Slutanvändarrättigheter

2.8.1 Information på fakturor

PTS har genomfört en planerad tillsyn av information på fakturor till slutanvändare. För att abonnenter ska kunna kontrollera sina telefonikostnader ska, enligt huvudregeln (7 kap. 29 § LEK), operatörernas fakturor innehålla viss information – om inte abonnenten begär att fakturan ska vara ospecificerad. Huvudregeln har dock ett

²⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1309 av den 29 april 2024 om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av gigabitsnät för elektronisk kommunikation, om ändring av förordning (EU) 2015/2120 och om upphävande av direktiv 2014/61/EU (Gigabitinfrastrukturförordningen).

²⁸ Dnr 24-13290.

viktigt undantag. Samtal som är avgiftsfria för den uppringande slutanvändaren får inte anges på fakturan. Vissa av dessa avgiftsfria nummer går till organisationer där det är av yttersta vikt att samtalen inte syns på fakturan. Den uppringande slutanvändaren måste kunna förlita sig på att samtalet förblir hemligt och att inga uppgifter röjs.

PTS har under år 2024 inlett tillsyn angående information på fakturor mot de fyra aktörer som har majoriteten av marknaden för mobiltelefoni för privatpersoner (Telenor, Telia, Tele2 och Hi3G). Tillsynen har visat att operatörerna uppfyller kraven i lagen och samtliga fyra ärenden har avslutats utan vidare åtgärder²⁹

I nuläget har PTS inte planerat att genomföra någon ny tillsyn under år 2025.

2.8.2 Registrering av kontantkort

Det har tidigare varit vanligt förekommande att oregistrerade och anonyma kontantkort till mobiltelefoner använts i samband med brottslig verksamhet. I augusti 2022 infördes därför bestämmelser om registrering av kontantkort (9 kap. 24 – 26 §§ LEK). Av bestämmelserna framgår bl.a. att tillhandahållare av en förbetald tjänst, till exempel kontantkort, ska registrera uppgifter om abonnenten och kontrollera abonnentens identitet innan tjänsten aktiveras.

PTS har inlett tillsyn mot samtliga operatörer som tillhandahåller kontantkort på den svenska marknaden. I tillsynsärende mot Tele2³⁰ har PTS underrättat Tele2 om myndighetens misstanke om att Tele2 inte följer kraven på registrering av kontantkort och tillhörande identitetskontroll. Tele2 har vidtagit åtgärder och ärendet är avslutat. Tillsynsärendena mot Hi3G, Lycamobile Sweden AB, Telenor och Telia³¹ har avslutats utan vidare åtgärd.

Utöver planlagd tillsyn kan tips och synpunkter från bland annat andra myndigheter ge indikationer på brister hos en aktör, vilket kan leda till att PTS kommer att göra ytterligare särskilda eller uppföljande tillsynsinsatser om hur de operatörer som tillhandahåller kontantkort efterlever regelverket. PTS har således beredskap för händelsestyrd tillsyn.

2.8.3 Kraven för att tillhandahålla kontanttjänster

Större kreditinstitut är skyldiga att tillhandahålla platser för kontantuttag och dagskassainsättningar (9 kap. betaltjänstlagen). Skyldigheten innebär enligt förordning (2010:1008) om betaltjänster att endast en mindre del av befolkningen får

²⁹ Dnr 24-7950, 24-951, 24-7952 och 24-7953.

³⁰ Dnr 23-8642.

³¹ Dnr 23-8639, 23-8640, dnr 23-8643 och dnr 23-8644.

ha ett längre vägavstånd än 25 kilometer till närmaste plats för kontantuttag respektive dagskasseinsättning.

Under året har PTS inlett två tillsynsomgångar avseende vissa kreditinstituts skyldighet att tillhandahålla kontanttjänster per den 1 mars 2024 respektive 1 september 2024³². Tillsynen har visat att det såväl den 1 mars som den 1 september 2024 fanns tillgång till platser för kontantuttag, respektive dagskasseinsättningar, i betryggande utsträckning i hela landet, sett till de gränser som anges i betaltjänstförordningen. Något ärende har därmed inte överlämnats till Finansinspektionen.

Under år 2025 planerar PTS att genomföra två tillsynsomgångar, en under våren och en under hösten, för att tillse att aktuella krav alltjämt uppfylls.

2.8.4 Avtalssammanfattning till konsumenter innan avtal

Innan ett avtal ingås med en konsument, ska den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst på ett klart och begripligt sätt lämna information om avtalet och avgiftsfritt tillhandahålla en kortfattad och lättläst sammanfattning av avtalet (7 kap. 1 § LEK). Regelverket hänvisar till en mall för avtalssammanfattningens format vilken ska användas bl.a. för att underlätta jämförelser mellan olika aktörers avtal.

PTS har granskat om Telia, Tele2 och Telenor³³ använder sig av regelverkets mall. Tillsynen har visat att samtliga granskade bolag skickar ut en avtalssammanfattning innan avtal ingås, men att Telia och Tele2 brustit i vissa avseenden beträffande formalia i mallen. Telia och Tele2 har därför ålagts att betala sanktionsavgift om 250 000 kr vardera. Tele2 har överklagat beslutet. Tillsynsärendet avseende Telenor har avslutats utan åtgärd. Tillsynen har lett till att samtliga granskade aktörer numera tillhandahåller avtalssammanfattningar enligt regelverkets mall.

PTS kan komma att under år 2025 påbörja ytterligare tillsyn gällande bestämmelsen om information innan avtal.

2.8.5 Offentliggörande av avtalsvillkor

Den som tillhandahåller en internetanslutningstjänst eller en allmänt tillgänglig interpersonell kommunikationstjänst ska offentliggöra tydlig, heltäckande och aktuell information om tjänsten (7 kap. 5 § LEK). PTS har även meddelat föreskrifter om offentliggörande av information (PTSFS 2022:7). För att slutanvändare ska kunna

³² Dnr 24-846 och 24-8411.

³³ Dnr 23-9564, 23-9565 och 23-9566.

göra informerade val är det viktigt att operatörerna är transparenta med information om tjänsten de tillhandahåller.

PTS planerar att under år 2025 inleda tillsyn för att få närmare information om hur bestämmelsen tillämpas av marknaden.

2.8.6 Uppsägningstid för konsumenter

Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst får i ett avtal med en konsument inte ställa upp villkor som innebär att uppsägningstiden för konsumenten är längre än en månad (7 kap. 13 § LEK). I fråga om ett avtal med bindningstid får villkoren inte innebära att konsumenten måste säga upp avtalet tidigare än en månad före bindningstidens utgång för att avtalet ska upphöra att gälla vid den tidpunkten.

PTS planerar att under år 2025 inleda tillsyn om hur operatörerna följer bestämmelsen.

2.8.7 Automatisk förlängning efter bindningstid

Om ett avtal med bindningstid förlängs automatiskt, får den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst inte ställa upp villkor som innebär att en slutanvändare, efter en sådan förlängning, inte har rätt att när som helst säga upp avtalet med högst en månads uppsägningstid utan annan kostnad än avgifter för användning av tjänsten under uppsägningstiden (7 kap. 14 § LEK).

Under år 2025 planerar PTS att inleda tillsyn gällande regelefterlevnaden av bestämmelsen.

2.8.8 Abonnentförteckningar

Innan personuppgifter om en abonnent tas in i en abonnentförteckning krävs ett samtycke från abonnenten. Abonnenten ska också få information om ändamålen med förteckningen och de sökfunktioner som finns. Abonnenten ska ha möjlighet att utan kostnad kontrollera uppgifterna, få felaktiga uppgifter rättade och få uppgifter borttagna ur förteckningen (9 kap. 17 och 18 §§ LEK).

Under år 2025 avser PTS att initiera tillsyn avseende bestämmelserna.

2.8.9 Bestämmelsen om kakor

Uppgifter får som huvudregel endast lagras i eller hämtas från en användares terminalutrustning, till exempel genom användning av kakor, om användaren får tillgång till bland annat informationen om ändamålet med behandlingen av uppgifterna samt samtycker till behandlingen (9 kap. 28 § LEK). Under åren 2022 –

2023 har PTS genomfört fyra tillsynsärenden³⁴ som en stickprovskontroll avseende hur bestämmelsen om kakor och liknande tekniker efterlevs.

Sedan tillsynen avslutades i oktober 2023 har PTS förväntan varit att fler webbplatsinnehavare än de som var föremål för den avslutade tillsynen skulle se över sin hantering av kakor utifrån PTS vägledande avgörande.

PTS planerar att göra en ny kontroll av regelefterlevnaden genom att inleda tillsyn under år 2025.

2.8.10 Tillgänglig elektronisk kommunikation för slutanvändare med funktionsnedsättning

Tillhandahållare av nät och tjänster inom elektronisk kommunikation har en skyldighet att beakta personer med funktionsnedsättnings behov och åstadkomma likvärdighet i utbud av tjänster (7 kap. 37 § LEK).

I statsbudgeten finns ett anslag för ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning. PTS har med dessa medel upphandlat särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning, så kallade samtalsförmedlande tjänster, bland annat bildtelefoni, texttelefoni och teletal. Målsättningen är att skyldigheten i bestämmelsen främst ska tillgodoses genom dessa medel³⁵. Eftersom det är en vid krets av tillhandahållare av elektronisk kommunikation som omfattas av bestämmelsen, har PTS under år 2024 arbetat med att utveckla de samtalsförmedlande tjänsterna för att skyldigheten att tillhandahålla tillgänglig elektronisk kommunikation inte ska bli för betungande för enskilda aktörer.

Under år 2025 planerar PTS att genomföra en tillsynsförstudie för att kartlägga det slutanvändarbehov som omfattas av bestämmelsen men som inte tillgodoses genom de samtalsförmedlande tjänsterna eller annan speciallagstiftning. För närvarande pågår arbete med metodutveckling inför förstudien.

2.9 Postområdet

2.9.1 Förändringar i utdelningsmodell

PTS har under året inlett tillsyn mot Postnord efter att Postnord meddelat PTS att bolaget planerade att genomföra pilottester avseende förändringar i bolagets utdelningsmodell. Modellen som prövades påverkade utdelningen av vissa brev- och paketjänster utanför tätort i vissa specificerade områden i landet – där försändelserna skulle delas ut varannan arbetsdag, i stället för varje arbetsdag.

³⁴ Dnr 22-11374, 22-11376, 22-11377, 22-11378.

³⁵ Prop. 2021/22:136 *Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation*. s. 308.

Beroende på utfallet i pilottesterna i de aktuella områdena, avsåg Postnord att implementera förändringarna även i andra delar av Sverige.

Syftet med PTS tillsyn var att utreda om förändringarna i utdelningsmodellen kunde anses förenliga med kravet på femdagarsutdelning (3 kap. 1 § postlagen samt punkten 1.2 i Postnords tillståndsvillkor³⁶). Ett ytterligare syfte var att PTS skulle skaffa sig kunskap om utdelningen utanför tätort.

Tillsynen visade att Postnord även efter att förändringarna i utdelningsmodellen implementerats, skulle erbjuda utdelning av vissa brev- och pakettjänster varje dag, i enlighet med tillämplig lagstiftning. Tillsynen har därför avslutats utan vidare åtgärd³⁷.

PTS har genom tillsynen fått bättre kunskap om utdelningen av postförsändelser i landets olika geografier samt hur användarnas behov av femdagarsutdelning av pakettjänster ser ut idag. PTS har genom tillsynen säkerställt att användarnas behov av utdelning av post tillgodoses i den situation där tillhandahållaren, mot bakgrund av förändringarna på postmarknaden och användarnas förändrade behov, genomför förändringar i sin utdelningsmodell.

2.9.2 Utdelning av post i glesbefolkat område

PTS har under hösten 2024 genomfört tillsyn av Postnords insamlings- och utdelningsverksamhet i ett glesbefolkat område i norra Sverige³⁸.

Syftet med tillsynen har varit att utreda om Postnords insamling och utdelning i området lever upp till kraven på insamling och utdelning (3 kap. 1 § postlagen samt Postnords tillståndsvillkor). Tillsynen har inletts med anledning av att PTS fått indikationer på att utdelningen inom området inte fungerade tillfredsställande och att postmottagarna fick utdelningen mer sällan än de skulle. Under utredningen har PTS fått uppgifter om att Postnords insamling och utdelning fungerat bättre sedan Postnord i oktober 2024 infört utdelning varannan helgfri vardag i området. PTS har därför avslutat tillsynsärendet i december 2024.

Tillsynen har bidragit till att PTS fått bättre kunskap om utdelningen av postförsändelser i landets mest glesbefolkade delar och om de särskilda utmaningar detta medför för postutdelningen. PTS har också kunnat säkerställa att användare får tillgång till den samhällsomfattande posttjänsten.

2.9.3 Kommande tillsyn

Under år 2025 ska följande återkommande planerad tillsyn genomföras.

³⁶ Dnr 21-15680.

³⁷ Dnr 24-2373.

³⁸ Dnr 24-12359.

- Kontroll av beföringstidskravet (6 § tredje stycket postförordningen).
- Kontroll och utvärdering av pristaket (9 § postförordningen).
- Bedömning av vissa priser för gränsöverskridande paketleveranstjänster (artikel 6 EU:s paketförordning (EU/2018/644)).
- Inhämtning, granskning och analys av Postnords efterkalkyl på tjänstenivå (2 § punkterna 2 och 4 förordningen (2007:951) med instruktion för PTS, 3 kap. 2 postlagen samt Postnords tillståndsvillkor).

Utöver den återkommande planerade tillsynen enligt ovan, kommer PTS under år 2025 ha en särskild inriktning, som ska vara vägledande vid urval och beslut om ytterligare tillsynsåtgärder som kan komma att genomföras under året. Den särskilda inriktningen innebär att PTS ska fokusera på sådana frågor där tillsynen kan bidra till att PTS, genom sin praxis, bidrar till en förändring av den samhällsomfattande posttjänstens servicenivåer till en nivå som är långsiktigt hållbar och motsvarar användarnas nuvarande och framtida behov.

PTS har tagit fram ett antal möjliga uppslag till tillsyn och prioriterat dessa i förhållande till varandra, bl.a. med beaktande av den särskilda inriktningen som beskrivs ovan. Avsikten är att det, under året och allt eftersom resurser finns, ska utredas och om det blir aktuellt, genomföras tillsyn.

2.10 EU:s dataförvaltningsförordning (DGA)

DGA tillämpas i EU:s medlemsstater från och med den 24 september 2023. PTS är från och med den 2 augusti 2024 bland annat behörig myndighet för den del av DGA som reglerar leverantörer av dataförmedlingstjänster och ska göra det möjligt för företag att anmäla sig som en leverantör av en dataförmedlingstjänst.

PTS har under hösten 2024 deltagit i den Europeiska datainnovationsstyrelsen (EDIB) samt i dess undergrupper, där framförallt frågor om tillämpningen av dataförvaltningsförordningen diskuterats. Arbetet i EDIB sker i samverkan med Myndigheten för digital förvaltning och Statistiska centralbyrån.

PTS har genomfört en kartläggning av marknaden för dataförmedlingstjänster i Sverige. Kartläggningen har resulterat i att PTS i november 2024 initierat fyra tillsynsärenden avseende Agronod AB, Apiros AB, LogTrade Technologies AB och Unionall AB³⁹. Syftet med tillsynen är att kontrollera om de aktuella aktörerna tillhandahåller en sådan dataförmedlingstjänst som framgår av DGA (artikel 2.11) och, om så är fallet, uppmana leverantörerna att anmäla sig i enlighet med anmälningsskyldigheten (artikel 10 och 11 DGA). Tillsynen syftar även till att avgöra om PTS ska vidta åtgärder mot en aktör som i och för sig uppfyller de krav som ställs på

³⁹ Dnr 24-14763, 24-14764, 24-14765 och 24-14767.

en leverantör av en dataförmedlingstjänst, men som inte har anmält sig. Ärendena är pågående.

2.11 EU:s förordning om digitala tjänster (DSA)

PTS har i februari 2024 fått tillsynsansvar för vissa bestämmelser inom DSA. PTS har också utsetts till nationell samordnare för digitala tjänster enligt DSA.

Under år 2024 har PTS fokuserat på kompetensuppbyggnad och implementering av lagstiftningen. PTS har exempelvis utarbetat rutiner, utvecklat ett ärendehandläggningssystem med klagomålsfunktion, hanterat klagomål, och handlagt ansökningar om status som betrodda anmälare. I sin roll som nationell samordnare för digitala tjänster leder PTS en nationell samordningsfunktion där också Konsumentverket och Mediemyndigheten deltar på månadsvisa möten. PTS deltar också i Europeiska nämnden för digitala tjänster och dess åtta arbetsgrupper, vilka träffas minst en gång varje månad.

Förordningens nationella kompletteringslag och kompletteringsförordning⁴⁰ har trätt i kraft den 1 december 2024 och i och med detta har PTS fått tillgång till samtliga tillsynsverktyg. PTS får till exempel ålägga leverantörer av förmedlingstjänster att tillhandahålla relevant information, genomföra inspektion enligt beslut av domstol, ta ut sanktionsavgifter och förena beslut med vite.

I nuläget har PTS inte planerat att genomföra någon tillsyn under år 2025. Däremot kan händelsestyrd tillsyn komma att aktualiseras under året.

2.12 Produkters och tjänsters tillgänglighet

2.12.1 Vad som genomförts år 2024

Lag (2023:254) om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet (LPTT) syftar till att undanröja hinder på den inre marknaden samt att öka tillgängligheten till vissa produkter och tjänster, framförallt för personer med funktionsnedsättning. LPTT träder i kraft den 28 juni 2025 och är en implementering av tillgänglighetsdirektivet.

PTS har tagit fram föreskrifter om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet och om kriterier för bedömningen av om ett tillgänglighetskrav inte ska gälla på grund av att det medför en oproportionerligt stor bröda. Föreskrifterna träder i kraft samtidigt som LPTT.

PTS ska som tillsynsmyndighet kontrollera att vissa produkter och tjänster lever upp till LPTT:s krav⁴¹. PTS har under år 2024 arbetat med att implementera lagstiftningen,

⁴⁰ Lag (2024:954) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster och förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster (2024:958).

⁴¹ Bilaga 1 och 2 förordning (2023:676) om vissa produkter och tjänsters tillgänglighet.

samt utarbeta arbetsrutiner och stödfunktioner för tillsynen. PTS har vidare anordnat en seminarieserie för att informera och skapa dialog om den nya tillgänglighetslagen. Vid seminarierna har talare från PTS och externa talare informerat om lagkrav, användares behov, branschens perspektiv och PTS roll. Seminarierna, som har arrangerats i samarbete med bl.a. AccessibleEU och Svensk tillgänglighet, har haft fokus på e-handelstjänster, banktjänster samt elektroniska kommunikationstjänster. Syftet med seminarieserien har varit att säkerställa en god implementering av lagen.

PTS har även inlett ett projekt rörande handläggningssystem, granskningsverktyg och klagomålsportal. Som ett första steg i detta genomför PTS en behovsanalys. Vidare har PTS kartlagt tillsyn- och marknadskontrollprocessen på detaljnivå samt påbörjat informationssäkerhetsklassning av ärendehanteringssystem. PTS har även arbetet med att ta fram stödmateriel i form av exempelvis checklistor och rutiner. Samtliga ovanstående aktiviteter kommer fortlöpa under år 2025.

Slutligen har PTS inlett arbetet med att samordna de myndigheter som arbetar med tillsyn enligt tillgänglighetslagen. Under våren 2024 etablerade PTS en samordningsgrupp där deltagarna består av PTS, Myndigheten för tillgängliga medier, Mediemyndigheten, Konsumentverket och Transportstyrelsen. Syftet med gruppen är att dela erfarenheter och skapa kontaktytor samt att etablera en samsyn på tolkning av lagens krav och få inblick i myndigheternas pågående arbete.

PTS kommer på kontinuerlig basis att samarbeta med andra sektorsmyndigheter och övriga medlemsstater.

2.12.2 Plan för år 2025

Under första halvåret 2025 kommer PTS fortsätta fokusera på att implementera lagstiftningen, utarbeta arbetsrutiner och stödfunktioner för tillsynen. Under andra halvåret 2025, efter att LPTT trätt i kraft, kommer PTS börja bedriva tillsyn.

2.12.2.1 Tillsyn av produkter marknadskontroll

PTS är marknadskontrollmyndighet för⁴²:

- datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenter och operativsystem till dessa maskinvarusystem;
- betalningsterminaler;
- kontantautomater, biljettförsäljningsautomater och incheckningsautomater som är avsedda för tillhandahållande av tjänster som omfattas av LPTT;
- vissa interaktiva självbetjäningsterminaler;
- utrustning för elektroniska kommunikationstjänster;

⁴² 3 och 28 §§ LPTT och 25 § förordning (2023:676) om vissa produkter och tjänsters tillgänglighet.

- utrustning för audiovisuella medietjänster; och
- läsplattor.

Under år 2025 kommer PTS att bedriva både händelsestyrd och planlagd marknadskontroll. I den händelsestyrda marknadskontrollen kommer PTS att göra ett urval av produkter som ska kontrolleras baserat på inkomna klagomål från allmänheten, underrättelser från Tullverket gällande vilka produkter som har uppmärksammats samt omvärldsbevakning. I den planlagda marknadskontrollen avser PTS att kontrollera persondatorer, smart-telefoner eller surfplattor. Kontrollerna kommer bland annat att gå ut på att säkerställa att produkterna förses med EU-försäkran om överensstämmelse, CE-märkning och information om själva produkten.

PTS ska även upprätta en marknadskontrollplan för produkter.⁴³ Arbeta med detta pågår för närvarande.

2.12.2.2 Tillsyn tjänster

De tjänster som omfattas av PTS tillsynsansvar är tjänster som tillhandahålls konsumenterna och avser elektroniska kommunikationstjänster, banktjänster och e-handelstjänster⁴⁴.

Under år 2025 kommer PTS fokusera tillsynen på e-handelstjänster. En e-handelstjänst tillhandahålls på distans, genom webbplatser och tjänster för mobila enheter, på elektronisk väg och på individuell begäran av en konsument i syfte att ingå ett konsumentavtal (2 § LPTT). PTS avser att granska större aktörer som är etablerade i Sverige. Tillsynen kommer innefatta webbplatser där aktören tillhandahåller e-handelstjänster. PTS bedömer att det endast är de delar av en webbplats som är kopplad till e-handelstjänsten, som omfattas av tillgänglighetskraven för e-handelstjänster i LPTT. Det är således de delar av webbplatsen som kommer att granskas. PTS kommer att avgränsa tillsynen till att omfatta ett urval av sidor som är relevanta för e-handelstjänsten.

2.13 Bredbandsstöd

PTS är ansvarig myndighet för ett nationellt bredbandsstöd för att främja bredbandsutbyggnaden. Syftet med bredbandsstödet är att främja utbyggandet av bredbandsinfrastruktur till platser i Sverige som av olika skäl inte hade kunnat nås utan stödfinansiering. PTS Bredbandsstöd har delats ut varje år sedan tilldelningsår (TÅ) 2020. TÅ 2021 – TÅ 2023 har utdelning skett även med EU-medel från RRF-fonden (Faciliteten för återhämtning och resiliens).

⁴³ 3 § förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

⁴⁴ 28 § förordning (2023:676) om vissa produkter och tjänsters tillgänglighet.

PTS genomför löpande uppföljning av de stödprojekt som omfattas av bredbandsstöd. Aktörerna har tre år på sig att färdigställa de beviljade projekten och därefter ska en teknisk samt en ekonomisk slutrapport skickas in och granskas innan PTS godkänner projektets färdigställande. Eftersom stödet tidigare har betalats ut i förskott har PTS en tillsynsmodell som innebär att så kallade progressrapporter lämnas in och granskas vid tre tillfällen under utbyggnadstiden. Vissa projekt har av olika skäl avslutats och då återkrävs hela beloppet.

Från och med TÅ 2024 har PTS övergått till en ny utbetalningsmodell för beviljade stödprojekt. För att utbetalning ska ske kommer villkor för utbetalning att uppfyllas för att säkerställa framskridande av projektet, medel betalas ut i efterskott under projektets gång. Första granskningen genomförs under våren 2025.

Under år 2024 har PTS fattat 121 beslut i tillsynsärenden av bredbandsstöd där beslut handlat om återkrav av bredbandsstöd.

Under år 2025 planerar PTS att genomföra stickprovsvisa kontroller av att vissa villkor för bredbandsstödet följs. Mängden kontroller och tidplan beslutas i samband med avdelningens verksamhetsplanering år 2025.